

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการ
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

FACTORS INFLUENCING THE EARNINGS MANAGEMENT OF REGISTERED SERVICE
BUSINESSES ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว¹ และ พิธาน แสนภักดี¹

¹คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Pathompong Kookkaew¹ and Pitan Sanpakdee¹

¹ Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of
Technology Suvarnabhumi

(Received: April 17, 2021; Revised: September 30, 2021; Accepted: October 12, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100) โดยการเก็บรวบรวมจากรายงานทางการเงินและแบบแสดงรายการ ข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ระหว่างปี พ.ศ. 2558-2562 จำนวน 41 บริษัท การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และดอกเบี้ยจ่ายมีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การจัดการกำไร, อัตราส่วนทางการเงิน, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ABSTRACT

The objectives of this research were to study factors that influenced the earnings management of service businesses listed on the Stock Exchange of Thailand (SET 100). The data were collected from the financial reports and the annual reports (Form 56-1) during the year 2015-2019 in 41 companies. The statistics used for data analysis were descriptive statistics and hypothesis testing by multiple regression analysis.

The research results found that: debt to equity ratio, interest bearing debt to equity ratio and interest expenses influenced the earnings management of service businesses listed on the Stock Exchange of Thailand at statistical significance 0.05 level.

Keywords: earnings management, financial ratios, Stock Exchange of Thailand

บทนำ

การตัดสินใจลงทุนต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้ในการบรรลุเป้าหมายการลงทุนนั้น ๆ เป็นเท่าไร ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่าผู้ลงทุนมีความสามารถในการลงทุนอยู่เท่าใด มีระยะเวลาการลงทุนนานหรือไม่ และมีเงินที่จะสามารถออมเพิ่มเพื่อนำมาลงทุนเพิ่มได้หรือไม่ สามารถยอมรับความเสี่ยงและความยืดยาวในการรับความเสี่ยง ซึ่งสองสิ่งนี้มีความแตกต่างกันโดยปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการรับความเสี่ยง เช่น อายุ รายได้ และระยะเวลาการลงทุน ในขณะที่ความเต็มใจในการรับความเสี่ยง คือ ทศนคติความชอบหรือความสนใจในสินทรัพย์ลงทุนแต่ละประเภทเพื่อที่จะลดความเสี่ยงจากการลงทุน การลงทุนโดยไม่มีความรู้ในการลงทุน หรือความรู้เรื่องความเสี่ยงจะทำให้เกิดผลเสียการลงทุน ดังนั้นการลงทุนควรจะมีการวิเคราะห์ความมั่นใจเสียก่อนว่าธุรกิจจะไม่ล้มละลาย (ปฐมชัย กรเลิศ และฐิตาภรณ์ สีนจัญญศักดิ์, 2559)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินหรืออัตราส่วนวิเคราะห์ความอยู่รอดของธุรกิจ โดยใช้อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน อัตราส่วนนี้จะช่วยตอบคำถามกิจการว่ากิจการมีภาระหนี้สินมากหรือน้อยเพียงใด ธุรกิจประสบปัญหาในการบริหารการจ่ายเงินหรือไม่ เนื่องจากอัตราส่วนนี้เป็นเครื่องชี้วัดว่ากิจการจะมีความสามารถที่จะจ่ายชำระหนี้ในระยะยาว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญการตัดสินใจลงทุนระยะยาว อัตราส่วนที่ใช้วัดนโยบายทางการเงินมีหลากหลายสูตรให้เลือกใช้ และมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่ต่างกันออกไป เช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม เนื่องจากหนี้ของกิจการมีระดับของหนี้สินที่สูงจะนำมาซึ่งความเสี่ยงทางการเงินมากขึ้น บริษัทอาจประสบปัญหาทางการเงินจนเป็นเหตุให้ผู้บริหารอาจทำการจัดการกำไร เนื่องจากงบการเงินเป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้บ่งบอกสถานะของบริษัทและใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกิจการ เพื่อประกอบการพิจารณาและตัดสินใจเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งสำหรับผู้บริหาร นักลงทุน รวมถึงเจ้าหนี้ นอกจากนี้ผลประกอบการในงบการเงินยังเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการบริหารงานของประธาน เจ้าหน้าที่บริหารอีกด้วย ดังนั้นงบการเงินที่ดีควรมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสะท้อนสถานะทางการเงินของบริษัทได้อย่างเที่ยงตรง อย่างไรก็ตามงบการเงินอาจไม่ได้แสดงถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัท เนื่องจากกิจการอาจมีแรงจูงใจในการตกแต่งกำไรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่บริษัทต้องการ โดยการตกแต่งบัญชีของผู้บริหารระดับสูงที่ส่งผลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นเกิดความเข้าใจผิดในสถานะทางการเงินของบริษัท ตัวอย่างเช่น กรณีของบริษัท Enron ซึ่งเป็นบริษัทพลังงานขนาดใหญ่ในอเมริกา ในกรณีนี้ผู้บริหารของบริษัทพยายามตกแต่งบัญชีเพื่อทำการปกปิดผลขาดทุน ซ่อนหนี้สินที่เกิดขึ้นอีกทั้งยังร่วมมือกับบริษัทที่ปรึกษาทางบัญชีในการตกแต่งตัวเลขทางการเงินเพื่อสร้างผลกำไรให้แก่กิจการอันส่งผลให้ราคาหุ้นสูงขึ้น ซึ่งภายหลังจากการตกแต่งบัญชีจนทำให้กิจการมีกำไรเกินจริงแล้ว ผู้บริหารได้ทำการขายหุ้นของตนที่ถืออยู่เพื่อหากำไรซึ่งส่งผลกระทบต่อและสร้างความเสียหายให้แก่ผู้เกี่ยวข้องเป็นวงกว้าง ทั้งผู้ถือหุ้นที่สูญเสียเงินจากราคาหุ้นที่ลดต่ำลงหลายหมื่นล้านดอลลาร์รวมถึงพนักงานของบริษัท นอกจากนี้แล้วบริษัทในประเทศไทยอย่าง บริษัท เพาเวอร์พี จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทก่อสร้างได้ทำการตกแต่งบัญชีโดยการเพิ่มรายได้ทั้งที่ยังไม่ได้มีการทำงาน หรือจ้างงานจริง เพื่อให้บริษัทมีผลเนื่องจากข้อสัญญาตามภาระ

หนี้สินที่มีจำนวนมากน่าจะก่อให้เกิดการจ้างงาน และก่อให้เกิดการลงทุนเพิ่มในภาคเอกชน (จุฑารัตน์ พาลพ่าย, 2558)

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อมุ่งเน้นหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงินที่มีผลต่อการจัดการกำไร โดยการนำอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงินมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ด้านหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมมีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ด้านหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ด้านความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

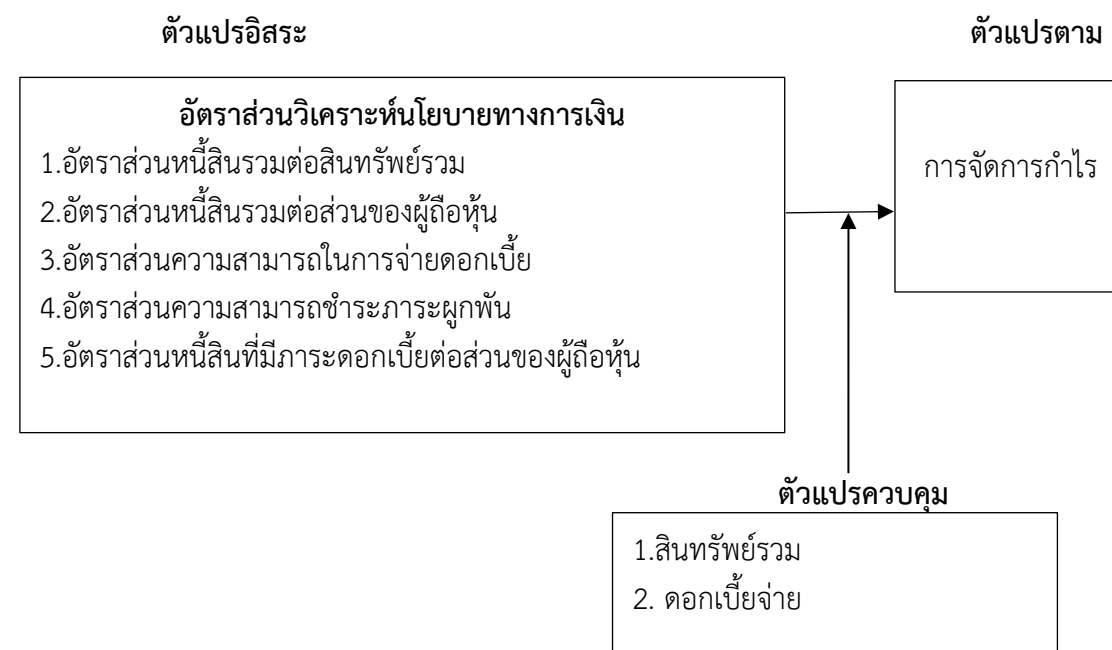
สมมติฐานที่ 4 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ด้านความสามารถชำระภาระผูกพัน มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 5 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ด้านหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 6 สินทรัพย์รวมมีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมติฐานที่ 7 ดอกเบี้ยจ่ายมีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

ปฐมชัย กรเลิศ และจิตาภรณ์ สินเจริญศักดิ์ (2559) กล่าวว่า อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงินถูกนำมาใช้ในการวัดความเสี่ยงทางการเงินเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุนของบริษัท ซึ่งเป็นองค์ประกอบระหว่างส่วนของผู้ถือหุ้นและจากการก่อหนี้สินทางการเงิน เช่น การกู้ยืมเงิน หรือการออกหุ้นกู้ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้บริษัทมีภาระผูกพันทางการเงิน หากบริษัทมีภาระหนี้สินมากเกินไปจะเป็นสัญญาณด้านความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับนักลงทุน และหากไม่สามารถควบคุมระดับของหนี้สินได้จะทำให้เครดิตทางการเงินของบริษัทลดลงอีกด้วย และหากบริษัทไม่มีความสามารถในการจัดหาเงินทุนแหล่งเงินทุนภายนอกโดยการก่อหนี้ได้ อาจหมายถึงกำไรจากการดำเนินงานที่ลดลง ส่งผลให้ขาดความน่าเชื่อถือจากแหล่งให้กู้ยืมหรือสถาบันการเงิน แต่ในทางตรงข้ามการที่บริษัทมีหนี้สินเพิ่มสูงขึ้นจะทำให้สามารถจัดสรรผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนได้สูงกว่าดอกเบี้ย และสามารถสร้างกำไรให้กับบริษัทได้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงหรือนโยบายทางการเงิน ซึ่งสามารถใช้อัตราส่วนต่าง ๆ สำหรับการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่แต่ละบริษัทต้องการ เพื่อแสดงความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สินของบริษัท ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้กำหนดอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ตามแนวคิดของ Ardison; Martinez & Galdi (2012) และนิภาพร ลิ้มบานเย็น (2552) ดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Total Asset Ratio : DA)

เป็นอัตราส่วนที่แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินกับสินทรัพย์รวมของกิจการ โดยเป็นการแสดงอัตราส่วนของการจัดหาแหล่งเงินทุนที่เกิดจากการก่อหนี้เพื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์ของกิจการ ซึ่งหากผลการวิเคราะห์มีค่าสูง แสดงว่าสินทรัพย์ของกิจการส่วนใหญ่มาจากการก่อหนี้ จะทำให้กิจการมีความเสี่ยงทางการเงินสูง แต่หากผลการวิเคราะห์มีค่าต่ำ แสดงว่ากิจการมีภาระผูกพันทางการเงินและความเสี่ยงทางการเงินต่ำ สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินรวมปีที่ } t}{\text{สินทรัพย์รวมปีที่ } t}$$

2. อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio : DE)

เป็นอัตราส่วนที่แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินของกิจการกับส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่ากิจการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้เป็นอัตราส่วนเท่าใด เมื่อเทียบกับเงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งหากผลการวิเคราะห์มีค่าสูง แสดงว่ากิจการมีภาระผูกพันทางการเงินมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น จะทำให้กิจการมีความเสี่ยงทางการเงินสูง แต่หากผลการวิเคราะห์มีค่าต่ำ แสดงว่ากิจการมีภาระผูกพันทางการเงินน้อยกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น จะทำให้กิจการมีความเสี่ยงทางการเงินต่ำ สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{หนี้สินปีที่ } t}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้นปีที่ } t}$$

3. อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio: IC)

เป็นอัตราส่วนที่แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีกับดอกเบี้ยจ่าย ซึ่งหากผลการวิเคราะห์มีค่าสูง แสดงว่ากิจการมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยสูง แต่หากผลการวิเคราะห์มีค่าต่ำ แสดงว่ากิจการอาจมีกำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีไม่มากพอที่จะนำไปชำระดอกเบี้ย สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย} = \frac{\text{กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี}}{\text{ดอกเบี้ยจ่ายปีที่ } t}$$

4. อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Debt service coverage ratio cash basis: CB)

เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ผูกพันของกิจการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถที่จะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้มากน้อยเพียงใด ซึ่งหากผลการวิเคราะห์มีค่าสูง แสดงว่ากิจการมีความสามารถที่จะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้สูง แต่หากผลการวิเคราะห์มีค่าต่ำ แสดงว่ากิจการอาจมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานไม่มากพอที่จะนำไปชำระหนี้ของกิจการ สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน} = \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{การจ่ายชำระหนี้} + \text{ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงาน} + \text{และการลงทุน} + \text{รายจ่ายลงทุน} + \text{ซื้อสินทรัพย์} + \text{เงินปันผลจ่าย}}$$

5. อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Interest Bearing Debt-to-Equity Ratio : DE Ratio)

เป็นอัตราส่วนที่แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างหนี้สินที่มีภาระต้องจ่ายดอกเบี้ยของกิจการกับส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งหากผลการวิเคราะห์มีค่าสูง แสดงว่ากิจการมีหนี้สินที่มีดอกเบี้ยมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงว่ากิจการมีภาระผูกพันทางการเงินมาก อาจส่งผลให้กิจการมีสภาพคล่องต่ำและมีความเสี่ยงทางการเงินสูง สามารถแสดงสูตรการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

แนวคิดการจัดการบัญชีตามรายการคงค้าง

รายการคงค้าง หมายถึง การบันทึกรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วตามเกณฑ์การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายถึงแม้ว่าจะยังไม่ได้รับเงินสดเข้ามาหรือจ่ายออกไป ซึ่งมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนองบการเงิน กล่าวว่า กิจการต้องจัดงบการเงินตามเกณฑ์คงค้างไว้แต่เป็นข้อมูลกระแสเงินสด เมื่อใช้เกณฑ์คงค้างในการจัดทำงบการเงินกิจการต้องรับรู้รายการเป็นสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย (องค์ประกอบของงบการเงิน) เมื่อรายการเหล่านั้นเป็นไปตามคำนิยามและเกณฑ์การรับรู้รายการตามที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563) รายการคงค้างอาจจะกระทบกับงบกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้เนื่องจากกำไรสุทธิของบริษัท ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ กระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับรายการคงค้าง โดยกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นรายการเงินสดที่เกิดขึ้นในงวดนั้นแต่รายการคงค้างจะรับรู้รายการและเหตุการณ์ทางบัญชีเมื่อเกิดรายการ

Jones (1991) ได้อธิบายถึงรายการคงค้างว่าสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. รายการคงค้างที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารหรือรายการคงค้างที่ควบคุมไม่ได้ (Nondiscretionary Accrual) เป็นรายการที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินธุรกิจของบริษัท เช่น บริษัทมียอดขายเพิ่มส่งผลให้ยอดลูกหนี้เพิ่มตามไปด้วย ซึ่งยากต่อการควบคุมการเกิดขึ้นของรายการและยากต่อการตรวจสอบถึงความผิดปกติของรายการที่เกิดขึ้นได้

2. รายการคงค้างตามดุลยพินิจของผู้บริหารหรือรายการคงค้างที่ควบคุมได้ Discretionary Accrual) เป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับการประมาณการและดุลยพินิจของผู้บริหาร เช่น อายุการใช้งานของสินทรัพย์ จำนวนที่คาดว่าจะเก็บเงินได้จากลูกหนี้ ตลอดจนจำนวนเงินที่ตั้งขึ้นเป็นรายการค้างรับค้างจ่าย รายการจ่ายล่วงหน้ารับล่วงหน้า ณ วันสิ้นงวดบัญชี

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการกำไร ส่วนใหญ่จะใช้รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารเป็นตัววัดค่าการจัดการกำไรของกิจการซึ่งจะมีหลายตัวแบบที่ใช้ในการวัดค่าการจัดการ

กำไร โดยการวิจัยครั้งนี้จะใช้ตัวแบบ Modified Jones ซึ่งมาจากการศึกษาของ Dechow & Dichev (2002) โดยงานวิจัยนี้จะใช้รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Curuals หรือ DCA) ที่เป็นตัวบ่งชี้การตกแต่งกำไรของบริษัท เนื่องมาจากผู้บริหารมีส่วนในการตัดสินใจในการใช้เครื่องมือทางการเงินบัญชีในการตกแต่งกำไรโดย DCA ที่มีค่าเป็นบวก แสดงถึงการตกแต่งกำไรให้สูงขึ้น และ DCA มีค่าเป็นลบ แสดงถึงการตกแต่งกำไรให้ต่ำลงสามารถสรุปได้ดังนี้

$$DCA_{i,t} = TAC_{i,t} - NDCA_{i,t}$$

โดยที่ $DCA_{i,t}$ = รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปี t
 $TAC_{i,t}$ = รายการคงค้างรวมบริษัท i ในปี t
 $NDCA_{i,t}$ = รายการคงค้างที่ไม่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปี t

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET100) กลุ่มธุรกิจบริการ จำนวน 115 บริษัท โดยใช้ข้อมูลทางการเงินย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ. 2560 - 2562)

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET100) กลุ่มธุรกิจบริการ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกจากบริษัทที่มีการจ่ายดอกเบี้ย และมีรายงานงบการเงิน 5 ปีย้อนหลังครบถ้วน (พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2562) ทำให้ได้บริษัทที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก จำนวน 41 บริษัท จากนั้นทำการคำนวณจำนวนกลุ่มข้อมูลสำหรับการวิจัย ซึ่งคำนวณจากรายงานงบการเงินจำนวน 41 บริษัท โดยแต่ละบริษัทใช้ข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง ดังนั้น จึงได้กลุ่มข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ $41 \times 5 = 205$ กลุ่มข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลจากรายงานทางการเงิน (Financial statement) รายงานประจำปี ข้อมูลในแบบ 56-1 เฉพาะกลุ่มธุรกิจบริการ ย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ. 2558 - 2562) จากเว็บไซต์ www.set.or.th และ www.setsmart.com

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี จากระบบฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจบริการ และเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งใช้ข้อมูลกลุ่มธุรกิจบริการ ระหว่างปี 2558-2562 รวมระยะเวลา 5 ปี จำนวน 115 บริษัท โดยทำการคัดเลือกบริษัทที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือกตามที่กำหนดไว้ คือ เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีข้อมูลการจ่ายดอกเบี้ย และมีรายงานงบการเงิน

อยู่ในช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. 2558-2562 จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 41 บริษัท

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการกระจายข้อมูลของตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบลักษณะโดยทั่วไปของตัวแปรที่เก็บรวบรวม

4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นสถิติที่ศึกษาจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างแล้วนำผลการทดสอบอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรหรือค่าพารามิเตอร์ ซึ่งเป็นการทดสอบว่าข้อมูลที่รวบรวมสอดคล้องหรือขัดแย้งกับสมมติฐานทางสถิติที่กำหนดหรือไม่ โดยงานวิจัยนี้ใช้สถิติอนุมาน 2 ประเภท ได้แก่ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient Analysis) และการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.2.1 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสหสัมพันธ์เชิงพหุระหว่างปัจจัยสาเหตุ (Multi collinearity) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระสำหรับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

4.2.2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การใช้ตัวแปรอิสระที่ศึกษาจากสมมติฐานที่กำหนดไว้ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไร โดยใช้สมการถดถอย Regression แบบปัจจัยหลายตัว Multivariate Regression ดังสมการ (แบบจำลองที่ใช้ศึกษา)

$$DAC = \beta_0 + \beta_1(DA) + \beta_2(DE) + \beta_3(IC) + \beta_4(CB) + \beta_5(DERatio) + \beta_6(TA) + \beta_7(IR) + \epsilon_{it}$$

DAC = การจัดการกำไร (Earnings Management)

β_0 = ค่าคงที่ (Constant) ของสมการถดถอยซึ่งเป็นค่าของตัวแปรตาม (ผลตอบแทนจากหลักทรัพย์เมื่อปัจจัยอื่นทุกตัวเป็นศูนย์)

$\beta_1 \dots \beta_7$ = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรที่ 1 ถึงตัวแปรที่ 7

DA = อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม

DE = อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

IC = อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย

CB = อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน

DE Ratio = อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

TA = สินทรัพย์รวม

IR = ดอกเบี้ยจ่าย

$E_{i,t}$	=	ค่าความคลาดเคลื่อน
I	=	ธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ในกลุ่ม SET 100
T	=	ปี พ.ศ. 2558-2562

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของตัวแปร

การวิเคราะห์ลักษณะโดยทั่วไปของตัวแปรที่เก็บรวบรวม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการกระจายข้อมูลของตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา พบว่า การจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ -805.69 ซึ่งมีค่าค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นว่าธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการจัดการกำไรในกิจการค่อนข้างต่ำกว่าความเป็นจริง อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (DA) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.47 ซึ่งมีค่าค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นว่าธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีสินทรัพย์มากกว่าส่วนที่เป็นหนี้สิน ซึ่งเป็นผลต่อกิจการเนื่องจากทำให้บริษัทมีภาระในการชำระคืนหนี้สินน้อย และมีโอกาสกู้ยืมหนี้สินครั้งต่อไปได้มาก อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.92 ซึ่งมีค่าค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นว่าธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำ ทำให้กิจการมีโอกาสจะสามารถชำระดอกเบี้ยได้ต่ำ หรือมีโอกาสในการผิดนัดชำระหนี้ได้สูง เนื่องจากกิจการที่มีหนี้สินที่มากจะทำให้มีภาระผูกพันที่ต้องชำระดอกเบี้ยอย่างสม่ำเสมอไม่ว่ากิจการนั้นจะมีกำไรหรือขาดทุน อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (IC) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.34 ซึ่งมีค่าค่อนข้างต่ำ ดังนั้นกิจการจะต้องทำกำไรให้เพียงพอต่อการจ่ายดอกเบี้ย อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (CB) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.51 ซึ่งมีค่าค่อนข้างต่ำ ดังนั้นกิจการจะต้องมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานจำนวนมาก เพื่อให้เพียงพอต่อการจ่ายชำระหนี้ อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DERatio) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.33 ซึ่งมีค่าค่อนข้างต่ำ ดังนั้นกิจการมีสภาพคล่องที่ค่อนข้างดี สินทรัพย์รวม (TA) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.85 ซึ่งมีค่าค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าธุรกิจบริการที่บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการบริหารจัดการการดำเนินงานที่ดี ดอกเบี้ยจ่าย (IR) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ซึ่งมีค่าค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับค่าสูงสุดกับค่าต่ำสุดของกลุ่มตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่ากิจการมีการกู้ยืมเงินหรือมีการก่อหนี้เพิ่มสูงขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสหสัมพันธ์เชิงพหุระหว่างปัจจัยสาเหตุ (Multicollinearity) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	DA	DE	IC	CB	DERatio	TA	IR
DA	-	.170*	-.057	-.049	.133	-.054	-.014
DE		-	-.093	-.057	.407**	.237**	.033
IC			-	.077	-.110	.023	-.035
CB				-	-.044	.019	.060
DERatio					-	.007	.011
TA						-	.398**
IR							-

**ระดับนัยสำคัญ $p < 0.01$, *ระดับนัยสำคัญ $p < 0.05$

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าตัวแปรอิสระอยู่ระหว่าง -0.557 – 0.407 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.7 (สุทิน ชนบุญ, 2560) แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์หรือเป็นอิสระต่อกัน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทดสอบค่า Tolerance พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.526 – 0.956 ซึ่งมากกว่า 0.10 และค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 1.046 – 1.900 ซึ่งน้อยกว่า 10 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2559) แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างตัวแปรมีความอิสระต่อกัน จึงสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้ดังตารางที่ 2

2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	3,334.781	8,969.134		.372	.710		
DA	-90.301	1,410.625	-.004	-.064	.949	.925	1.081
DE	2,171.360	860.514	.170	2.523*	.012	.757	1.321
IC	.048	.072	.044	.664	.507	.786	1.272
CB	341.570	672.857	.030	.508	.612	.956	1.046
DERatio	-17,946.386	1,855.902	-.651	-9.670*	.000	.753	1.327
TA	-854.081	517.671	-.133	-1.650	.101	.526	1.900
IR	1,100.020	392.425	.250	2.803*	.006	.428	2.335
R Square = 0.327 * $p < 0.05$					Adjusted N = 205 Adjusted R Square = 0.303		

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DERatio) และดอกเบี้ยจ่าย (IR) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่ตัวแปรอิสระร่วมกันพยากรณ์การจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ร้อยละ 30.30 โดยพิจารณาจากค่า Adjusted R Square เท่ากับ 0.303 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) มีค่า $b = 2,171.360$, $p < 0.05$ อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DERatio) $b = -17,946.386$, $p < 0.05$ และดอกเบี้ยจ่าย (IR) มีค่า $b = 1,100.020$, $p < 0.05$ ซึ่งสามารถแสดงสมการวิเคราะห์การถดถอย ดังนี้

$$DAC = 3,334.781 + 2,171.360 (DE) - 17,946.386 (DERatio) + 1,100.020 (IR)$$

อภิปรายผล

1. อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ($b = 2,171.360$) หมายถึง หากอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การจัดการกำไรเพิ่มขึ้น 2,171.360 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนยกร จันทรสาส์น (2558) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินและคุณภาพกำไรบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) ของประเทศไทย พบว่า ปริมาณการก่อหนี้สินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อระดับคุณภาพกำไร ทั้งหนี้สินรวมหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินที่มาจากสถาบันการเงินและที่ไม่ได้มาจากสถาบันการเงิน กล่าวคือ บริษัทในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอในภาพรวมมีแนวโน้มที่จะมีการจัดการกำไรน้อยลง ทำให้มีคุณภาพกำไรในระดับที่สูงขึ้นเมื่อบริษัทมีการก่อหนี้สินในปริมาณที่เพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฐมชัย กรเลิศ และฐิตาภรณ์ สีนจรรยา (2559) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงินกับการจัดการกำไร: กรณีศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทสินค้าอุปโภคและบริโภคในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับการจัดการกำไรที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. ด้านอัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีอิทธิพลเชิงลบต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ($b = -17,946.386$) หมายถึง หากอัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การจัดการกำไรลดลง 17,946.386 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาริรัตน์ เทียมรัตน์ (2556) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินทุนกับการจัดการกำไร: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การจัดการกำไรตามแบบจำลอง Modified Jones มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับหนี้สินในโครงสร้างเงินทุน โดยเมื่อแบ่งกลุ่มหนี้สิน พบว่า หนี้สินสูงมีอิทธิพลทางลบกับการจัดการกำไร และหนี้สินต่ำมีอิทธิพลทางบวกกับการจัดการกำไร ในขณะที่การจัดการกำไรตามแบบจำลอง Modified Dechow and Dichev มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับหนี้สินในโครงสร้างเงินทุน แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับหนี้สินสูงและหนี้สินต่ำ

3. ดอกเบี้ยจ่ายมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ($b = 1,100.020$) หมายถึง หากดอกเบี้ยจ่ายเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้การจัดการกำไรเพิ่มขึ้น 1,100.020 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศัสกร สีดา (2562) ศึกษาเรื่องอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อมูลค่าตามราคาตลาดหลักทรัพย์หมวดธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันที่ส่งผลต่อมูลค่าตามราคาตลาดหลักทรัพย์หมวดธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉมพร มีชนะ และคณะ (2562) ศึกษาเรื่อง คุณภาพกำไรและต้นทุนของเงินทุน: บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้กล่าวว่า รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารและรายการคงค้างที่ไม่อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนของเงินทุน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และดอกเบี้ยจ่าย เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นการพิจารณาการจัดการกำไรของธุรกิจจึงต้องพิจารณาอัตราส่วนการวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ด้านอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และดอกเบี้ยจ่ายเป็นส่วนสำคัญ

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไรของธุรกิจบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และดอกเบี้ยจ่าย ดังนั้นนักลงทุนหรือผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้หรือผู้ให้กู้ยืม ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลรายงานทางการเงิน ควรตระหนักและพิจารณาถึงความสำคัญ และคุณภาพข้อมูลของโครงสร้างเงินทุนที่จะมีผลต่อการจัดการกำไรของแต่ละธุรกิจ เพื่อให้การตัดสินใจมีความถูกต้องมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงินเพียงบางประเภทเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปอาจใช้อัตราส่วนประเภทอื่นเพิ่มเติมสำหรับการวิเคราะห์เพื่อวัดสภาพคล่อง ความเสี่ยงทางการเงิน และอัตราส่วนวัดความเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อการจัดการกำไร สามารถทำให้ข้อมูลมีความถูกต้อง แม่นยำ และมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น

2.2 การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบ The Modified Jones Model ในการคำนวณการจัดการกำไร ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปอาจใช้แนวคิดที่ใช้วัดระดับการจัดการกำไรหรือรายการคงค้างในรูปแบบอื่นตามความเหมาะสมวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ หรือดุลยพินิจของผู้บริหารองค์กร ซึ่งจะทำได้ผลการวิจัยที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรในการจัดการกำไร และสามารถใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2559). การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑารัตน์ พาลพ่าย. (2558). การตกแต่งกำไรช่วงการเปลี่ยนแปลงประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉมพร มีชนะ และคณะ. (2562). คุณภาพกำไรและต้นทุนของเงินทุน:บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.วารสารสุทธิปริทัศน์, 33(108), 121-131.
- ดัสกร สีดา. (2562). อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อมูลค่าตามราคาตลาดหลักทรัพย์หมวดธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉันทกร จันทร์สาสน์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินและคุณภาพกำไร บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ของประเทศไทย. BU ACADEMIC REVIEW, 14(1), 71-87.
- นาริรัตน์ เทียมรัตน์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเงินทุนกับการจัดการกำไร: กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิภาพร ลิ้มบานเย็น. (2552) การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อศึกษาแนวโน้มการลงทุนในธุรกิจกลุ่มสื่อและสิ่งพิมพ์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยาลัยราชพฤกษ์: นนทบุรี.
- ปฐมชัย กรเลิศ และ ฐิตาภรณ์ สันจรรณศักดิ์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงินกับการจัดการกำไร: กรณีศึกษา กลุ่มอุตสาหกรรมประเภทสินค้าอุปโภคและบริโภคในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ, 26(2), 165-183.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2563). กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน. สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.tfac.or.th/>
- สุทิน ชนะบุญ. (2560). สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเบื้องต้น. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2563, จาก <http://kkpho.go.th/km/index.php/2017-08-10-06-37-01/category/2-r2r-5>.
- Ardison, K. M. M., Martinez, A. L., & Galdi, F. C. (2012). The effect of leverage on earnings management in Brazil. *Advances in Scientific and Applied Accounting*, 5(3), 305-324.
- Dechow, M. P. & Dichev, I. D. (2002). The Quality of Accruals and Earnings: The Role of Accrual Estimation Errors." *The Accounting Review*, 77(2002), 35-59.
- Jones, J. (1991). Earnings management during import relief investigations. *Journal of Accounting Research*, 29, 193-228.